

A bírálóbizottság értékelése

Értekezésében a jelölt matematikai modellek segítségével azt elemzi, hogy miként hatnak különböző környezetvédelmi szabályozási eszközök egy vállalat termelési és készletezési politikájára. A téma igen időszerű.

A jelölt által elvégzett és bemutatott elemzések mind a hazai, mind a nemzetközi irodalomban újak és eredetinek tekinthetők. Erről tanúskodik a több mint 15 saját és társszerzőkkel írt nemzetközi A kategóriás lapban közölt tanulmánya és azok magas idézettsége.

Számos új elemmel bővítette a vállalatok optimális termelési politikájának elemzésére kidolgozott dinamikus irányításelméleti modelleket, amivel alkalmassá tette azokat a környezetszabályozás direkt és indirekt eszközeinek elemzésére. Eredményei közül az alábbiakat emeljük ki.

1. Úttörő jelleggel elemezte a termelés okozta szennyezési szinthez kapcsolt költségelemek várható hatását a vállalatok termelési és készletezési viselkedésére.
2. Megmutatta többek között, hogy a szennyezési normák oly mértékben leszűkíthetik a termelési lehetőségek körét, hogy a vállalatok hosszabb időn át fognak még az adott szennyezési norma által megengedettnél is alacsonyabb szinten, ún. belső termelési pályák mentén termelni.
3. Figyelemre méltóak és sok szempontból újszerűek azok az elemzései és eredményei, amelyeket a modellek olyan változataiból nyert, amelyekbe beépítette a szennyezési jogosítványokat és azok piacát. Így fontos eredményei közé sorolható annak megmutatása, hogy előfordulhat, hogy a vállalat változatlan technológia alkalmazása mellett akár még növelheti is nyereségét oly módon, hogy csökkenti az alaptevékenységét és a kieső bevételt a szennyezési jog eladásából származó bevételekből nemcsak fedezi, de még többletkez is jut.
4. A szakirodalomra jelentős hatást gyakoroltak az úgynevezett visszautas logisztikai rendszerekre vonatkozó elemzései.

Az elismert eredmények mellett elmarasztalóan meg kell jegyeznünk, hogy az értekezés színvonalát sajnálatosan csökkentik tartalmi és formai egyenetlenségek, amelyek gondosabb szerkesztéssel egyszerűen kiküszöbölhetők lettek volna. A modellek matematikai diszkussziója, az eredmények közgazdasági interpretációja és gyakorlati relevanciájának bemutatása bővebb kifejtést igényelt volna.

Mindezek alapján a bizottság javasolja Dobos Imre részére az MTA doktora cím odaítélését.